

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
Enheten för Migrationsrätt
103 33 Stockholm

Chalmers yttrande om promemorian ”Åtgärder som underlättar för brittiska medborgare i Sverige vid ett avtalslöst brexit”

Sammanfattning

Vi ser positivt på de föreslagna åtgärderna som syftar till att underlätta för brittiska medborgare om brexit sker avtalslöst. I avsnitt 4.2 saknar vi detaljer kring studieavgifter samt social och ekonomisk trygghet för brittiska medborgare som studerar i Sverige. Vi ser även att ramen för den tidsbegränsade förordningen skulle kunna vara mer flexibel genom att (i) förordningen inte begränsas till datum utan tid efter ett avtalslöst brexit (ii) förordningen gällde en längre tid än de föreslagna 12 månaderna och tog hänsyn till terminstiderna våra studenter följer. Det råder fortfarande en viss osäkerhet kring när ett avtalslöst brexit skulle kunna ske, vilket försvårar rekrytering av brittiska medborgare. De brittiska medborgare som ska flytta till Sverige behöver antingen uppmanas att ansöka om uppehålls- eller arbetstillstånd så fort de erbjuds arbete/antas till studier eller inkluderas i den tidsbegränsade förordningen. Ett förslag är att brittiska medborgare som skrivit kontrakt om sin anställning/antagits till studier innan ett avtalslöst brexit omfattas utav den tidsbegränsade förordningen. Sedan tidigare har personer med dubbla medborgarskap kunnat stöta på problem vad gäller social- och ekonomisk trygghet i Sverige. Det behöver utredas om individer med dubbla medborgarskap (varav ett är brittiskt) behöver speciell information vid ett avtalslöst brexit. Avseende avsnitt 4.3 har vi följande önskemål om hur ett bevis om undantag från krav på uppehållstillstånd ska administreras: instruktioner om hur individen söker behöver kommuniceras tydligt, tiden från ansökan till införande i passet måste vara kort och vi som arbetsgivare måste veta vilket underlag arbetstagarna behöver från oss. Det är mycket positivt att beviset föreslås införas i gränskoden.

Chalmers yttrande om avsnitt 4.2 och 4.3

Vi ser positivt på de föreslagna åtgärderna som syftar till att underlätta för brittiska medborgare om brexit sker avtalslöst. Nedan ges våra synpunkter och funderingar presenterade under respektive avsnitt.

4.2 - Ett tillfälligt undantag från kraven på uppehålls- och arbetstillstånd

Saknar specifika skrivningar för studenter

Förslaget berör inte i detalj hur brittiska medborgare som har uppehållsrätt genom att studera i Sverige påverkas vid ett avtalslöst brexit. Det vi främst saknar rör områdena studieavgifter samt social och ekonomisk trygghet.

Studieavgifter

Det framgår inte om studenter som är brittiska medborgare behöver betala studieavgift eller om ett undantag föreslås gälla även på detta område. För att brittiska studenter ska kunna anpassa sig till den nya situationen, bör de som påbörjat kurser/program i Sverige kunna avsluta dessa utan att betala studieavgift.

Social och ekonomisk trygghet

Brittiska medborgare som studerar i Sverige kommer vid ett avtalslöst brexit även ställas inför osäkerheter vad gäller social och ekonomisk trygghet. Upphållsrätten för en student är exempelvis avhängig en heltäckande sjukförsäkring. Det behöver därför tydliggöras om en person uppfyller detta krav i och med att hen är folkbokförd i Sverige. För de studenter som inte är folkbokförda, på Chalmers främst utbytesstudenter, behöver det klargöras om Kammarkollegiets försäkring Student IN uppfyller kravet på en heltäckande sjukförsäkring. Brittiska studenter som studerar i

Sverige idag med studielån och/eller studiestöd bör ha oförändrade förutsättningar under genomförandet av sin utbildning.

Hur länge och när ska en tidsbegränsad förordning gälla

Det föreslås att den tidsbegränsade förordningen ska gälla den 30 mars 2019 - 29 mars 2020. Om ett avtalslöst brexit sker vid en annan tidpunkt, skulle det förenkla om förordningen gäller en bestämd tid efter ett avtalslöst utträde. Vi anser även att längden på den tidsbegränsade förordningen behöver utgå från Migrationsverket, Skatteverket och andra berörda myndigheters förmåga att hantera omställningen. Frågan är om en brytpunkt mitt i ett kalender år kan vara besvärligt för myndigheter att hantera. Vi som arbetsgivare och lärosäte skulle gynnas om förordningen gällde en längre tid än de föreslagna 12 månaderna och tog hänsyn till terminstiderna våra studenter följer.

Mobilitet vid ett avtalslöst brexit

I förslaget ges att de personer från Storbritannien (och deras familjemedlemmar) som efter brexit flyttar till Sverige inte ska omfattas av undantaget. Om tiden för ett brexit ändras och utträdet ändå blir avtalslöst, blir det svårt för oss att hantera konsekvenserna för de personer som är i processen att flytta från Storbritannien till Sverige för arbete eller studier. Detta kan antingen lösas genom att brittiska medborgare får tydliga instruktioner om hur de ansöker om uppehålls- eller arbetstillstånd innan brexit (en möjlighet som ska finnas enligt nationell rätt). För oss som arbetsgivare och lärosäte skulle det underlätta om brittiska medborgare (och deras familjemedlemmar) som skrivit kontrakt om anställning eller antagits till en utbildning/utbytesprogram innan ett avtalslöst brexit omfattas av undantagen i förordningen. Detta bör gälla oavsett om de hunnit flytta till Sverige eller ej vid tidpunkten för ett avtalslöst brexit.

Dubbelt medborgarskap

I dagsläget kan personer som har dubbelt medborgarskap (ett från EU-medlemsland och ett från tredjeland) få bekymmer med folkbokföring och därmed sin sociala- och ekonomiska trygghet i Sverige. Vi skulle behöva information om/hur dubbelt medborgarskap, varav det ena medborgarskapet är brittiskt, kan påverka individen vid ett avtalslöst brexit.

4.3 Bevis om undantag från krav på uppehållstillstånd

Många anställda på Chalmers behöver resa inom ramen för sin tjänst. De flesta med familj i andra länder har behov av att resa regelbundet utanför landets gränser. Om förslaget om ett "bevis om undantag från kravet på uppehållstillstånd" ska fungera i praktiken behöver följande tas hänsyn till:

- Processen får högst ta 21 kalenderdagar, från webbansökan till införande i personens pass.
- Informationen om när och hur en person ska söka bör vara mycket tydligt beskrivet och kommuniceras till målgruppen.
- Arbetsgivare behöver veta vilket underlag de eventuellt ska bistå med.

Det är mycket positivt att beviset föreslås införas i gränskoden, så att personerna kan resa in i andra EU-medlemsstater.

Chalmers yttrande har tillstyrkts av Chalmers ledningsgrupp den 11 februari 2019.

Klas Andersson
Internationell HR samordnare - International Staff Mobility Office
HR-avdelningen
Chalmers tekniska högskola